

SOCIOPOLIS™

Social, Political & Market Research

ОЦІНКА ФІЗИЧНИМИ ОСОБАМИ – ПІДПРИЄМЦЯМИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ СИТУАЦІЇ В УКРАЇНІ

грудень 2023 року

Звіт про опитування громадської думки

МЕТОДОЛОГІЯ

Опитування громадської думки «Оцінка фізичними особами – підприємцями соціально-економічної ситуації в Україні (грудень 2023 року)» проведене Дослідницькою компанією «Соціополіс» з 10 по 18 грудня 2023 року на замовлення Громадської організації «Громадська ініціатива дій» (ГІД)».

Цільова аудиторія

жителі України віком від 18 років, які станом на дату проведення опитування були зареєстровані як фізичні особи – підприємці (ФОП). Опитування не охоплювало Автономну Республіку Крим, м. Севастополь, окремі райони Донецької та Луганської областей та інші тимчасово окуповані території, де на час його проведення був відсутній мобільний зв'язок українських операторів.

Метод опитування

телефонне інтерв'ю CATI (Computer-Assisted Telephone Interviews) на основі випадкової вибірки мобільних телефонних номерів фізичних осіб – підприємців.

Обсяг вибірки

605 респондентів. Вибірка є репрезентативна для всієї сукупності фізичних осіб-підприємців України за ознаками регіону реєстрації та основного виду діяльності.

Стандартна похибка

без врахування дизайн-ефекту при співвідношенні дихотомічних змінних від 0,1:0,9 до 0,5:0,5 з довірчою імовірністю 0,95 не перевищує 2,4-3,9%.

У зв'язку з округленням даних сума значень в окремих таблицях може незначно відрізнятися від 100,0%.

РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ

1

Згідно з результатами опитування, фізичні особи – підприємці досить по-різному оцінюють діяльність державної влади України в різних сферах, пов'язаних з економікою.

Зокрема, досить позитивно респонденти оцінили діяльність державної влади в такому напрямку, як підтримка стабільності національної валюти (**4,8** балів за 7-бальною шкалою).

Близькі до середніх оцінки отримала діяльність державної влади щодо забезпечення функціонування економіки України (в цілому) в умовах воєнного стану (**3,7** балів).

Нижчі за середні оцінки отримала діяльність державної влади стосовно стримування зростання цін на товари і послуги (**3,4** балів за 7-бальною шкалою), податкової та митної політики (**3,3** балів), сприяння діяльності та розвитку малого і середнього бізнесу (**3,0** балів) та переведення економіки України на «воєнні рейки» (**2,9** балів). Найнижчі оцінки отримала діяльність державної влади України щодо раціонального витрачання коштів державного бюджету (**2,4** балів) та боротьби з корупцією (**2,2** балів).

2

РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ

Згідно з результатами дослідження, приблизно кожний третій опитаний ФОП протягом минулих пів року **стикався з якими-небудь необґрунтованими, на його(її) думку, обмеженнями чи перешкодами з боку держави** у веденні ним(нею) підприємницької діяльності в якості фізичної особи – підприємця. При цьому, **12,2%** опитаних відповіли, що стикалися з такими обмеженнями і перешкодами з боку держави за минулих пів року значною мірою, а **21,7%** опитаних стикалися з ними незначною мірою.

Найбільш поширеними серед таких обмежень і перешкод з боку держави по відношенню до ФОПів респонденти назвали **податкові перевірки і необґрунтовані штрафи** (їх назвали **38,0%** респондентів з числа тих, хто стикався з обмеженнями і перешкодами з боку держави у веденні своєї діяльності як ФОПа) та **надмірну забюрократизованість діяльності державних органів (35,6%)**.

РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ

3

Згідно результатів опитування, фізичні особи – підприємці в цілому досить неоднозначно оцінюють ряд ініціатив державної влади України, які стосуються діяльності малого і середнього бізнесу.

Зокрема, встановлення з 1 жовтня 2023 року **обов'язкового використання** усіма ФОПами другої – четвертої груп реєстраторів розрахункових операцій (**«касових апаратів»**) оцінюють позитивно **37,1%** опитаних ФОПів, а негативно – **56,8%**. Скасування мораторію на проведення податкових перевірок оцінюють позитивно **33,7%**, а негативно – **63,1%** опитаних фізичних осіб – підприємців.

Ініціативу щодо запровадження в Україні **польської моделі оподаткування** фізичних осіб – підприємців (зокрема, збільшення податку на послуги, які надають ФОПи, до **20%**) позитивно оцінюють лише **18,8%** опитаних фізичних осіб – підприємців, а негативно – приблизно втричі більше (**60,8%**) опитаних. Різко негативно оцінили опитані ФОПи ініціативу влади щодо **підняття втричі акцизу на автогаз** в найближчі місяці – позитивно сприйняли вказану ініціативу лише **10,7%** респондентів, а негативно – **76,2%** респондентів.

РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ

4

Згідно з результатами опитування, серед вищого керівництва держави та представників «економічного блоку» керівництва країни найбільш позитивним є ставлення фізичних осіб – підприємців до Президента України **Володимира Зеленського**. Позитивно ставляться до нього **66,6%** респондентів (в тому числі **32,1%** – повністю позитивно, а **34,5%** – скоріше позитивно, ніж негативно). Негативно ставляться до Володимира Зеленського майже **30%** респондентів, серед яких **15,2%** – скоріше негативно, ніж позитивно, а **14,4%** – повністю негативно.

Серед інших представників влади, стосовно яких проводилося опитування, відомими для більшості респондентів є Прем'єр-міністр України **Денис Шмигаль** (нічого про нього не знають лише **14,2%** опитаних) та Голова Комітету Верховної Ради з питань фінансів, податкової та митної політики **Данило Гетманцев** (нічого про нього не знають **25,6%** опитаних).

Серед представників влади, стосовно яких проводилося опитування (якщо не враховувати Президента Володимира Зеленського, до якого позитивно ставиться більшість опитаних), близьке до нейтрального співвідношення позитивного і негативного ставлення ФОПів зафіксоване для **Сергія Марченка (+0,2%)** і **Дениса Шмигала (-0,5%)**.

Найбільш негативно опитані фізичні особи – підприємці ставляться до народного депутата **Данила Гетманцева** (різниця позитивного і негативного ставлення – **-46,8%**), а також до в. о. Голови Державної митної служби України **Сергія Звягінцева (-28,6%)** та до в. о. Голови Державної податкової служби України **Тетяни Кірієнко (-20,5%)**.

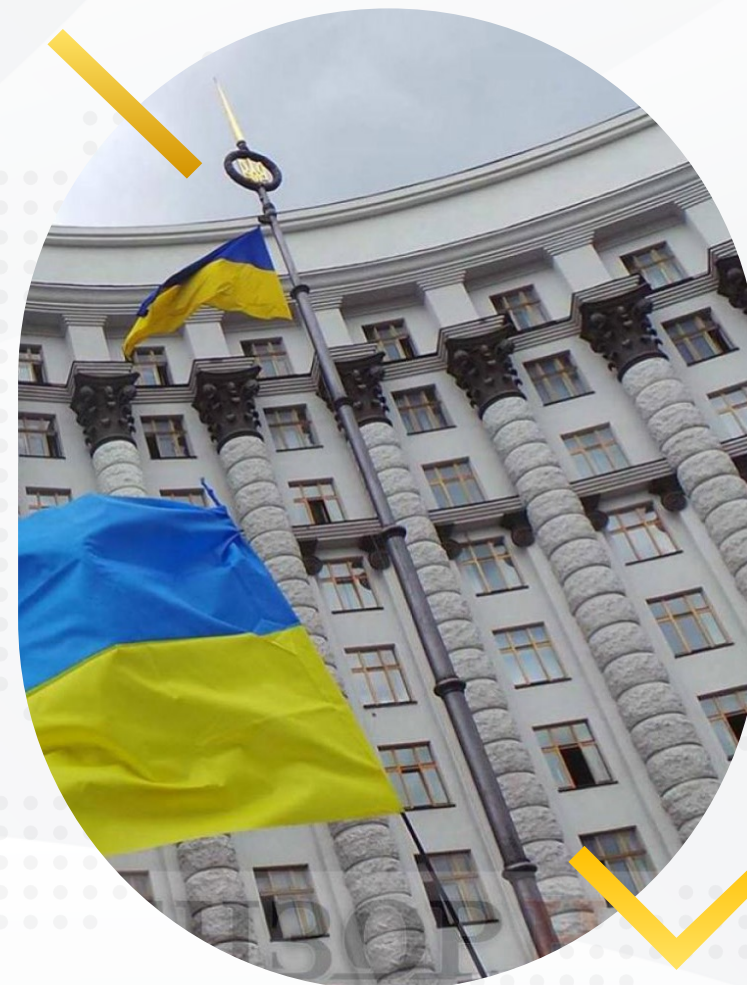
РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ

5

На думку фізичних осіб – підприємців України, серед представників державної влади країни найбільший реальний **вплив на управління економікою України** (в цілому) (якщо не враховувати Президента Володимира Зеленського) мають Прем'єр-міністр України **Денис Шмигаль** і Голова Комітету Верховної Ради з питань фінансів, податкової та митної політики **Данило Гетманцев**.

Двох вказаних представників влади у відповіді на вказане запитання назвали відповідно **29,6%** і **23,1%** від усіх опитаних та відповідно **41,6%** і **32,5%** опитаних серед тих, хто визначився з відповіддю на вказане запитання.

Інших представників влади у відповіді на це запитання назвали значно менше респондентів.

6

РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ

У відповіді на запитання стосовно того, хто з представників «економічного блоку» державної влади своєю діяльністю **найбільш негативно впливає** на роботу та розвиток малого і середнього бізнесу в Україні, найбільша кількість респондентів назвали Голову Комітету Верховної Ради з питань фінансів, податкової та митної політики **Данила Гетманцева** (**39,5%** серед усіх опитаних і **57,2%** серед тих, хто визначився з відповіддю).

Далі, із значним відставанням від Данила Гетманцева, у «рейтингу» негативного впливу на малий і середній бізнес країни (у сприйнятті опитаних фізичних осіб – підприємців) йдуть Прем'єр-міністр **Денис Шмигаль** (його назвали у відповіді на вказане запитання **11,2%** серед усіх опитаних і **16,2%** серед тих, хто визначився з відповіддю); в. о. Державної податкової служби України **Тетяна Кірієнко** (відповідно **10,7%** і **15,5%**) та в. о. Державної митної служби України **Сергій Звягінцев** (відповідно **9,3%** і **13,5%**). Інших керівників «економічного блоку» у відповіді на вказане запитання назвали не більше **6%** респондентів.

7

РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ

Згідно з результатами дослідження, серед фізичних осіб – підприємців України немає однастайності в оцінках того, **як буде розвиватися економічна ситуація в країні** протягом найближчого року. Майже половина опитаних (**49,7%**) вважають, що економічна ситуація в Україні протягом наступного року погіршиться (з них **16,0%** вважають, що економічна ситуація *значно погіршиться*, а **33,7%** – що економічна ситуація *незначно погіршиться*). Водночас, на думку близько чверті (**25,6%**) респондентів економічна ситуація в Україні наступного року в цілому не зміниться, а **19,5%** респондентів очікують на покращення економічної ситуації в Україні.

Зараз я назву окремі напрямки діяльності державної влади України
Оцініть, будь ласка, діяльність державної влади України за минулих
пів року в таких напрямках за 7-бальною шкалою, де 1 бал – діяльність влади в цьому напрямку була дуже поганою, а 7 балів – діяльність влади в цьому напрямку була відмінною

% від кількості респондентів,
які відповіли на запитання

УКРАЇНА В ЦІЛОМУ

Підтримка стабільності
національної валюти

Забезпечення функціонування
економіки України в умовах
воєнного стану (в цілому)

Стимування зростання цін
на товари і послуги

Податкова і митна політика

Сприяння діяльності та розвитку
малого і середнього бізнесу

Переведення економіки України
на «воєнні рейки»

Рациональне витрачання
коштів державного бюджету

Боротьба з корупцією

Оцінка діяльності державної влади, балів

1 бал	2 бали	3 бали	4 бали	5 балів	6 балів	7 балів	Важко відпо- вісти	Середня оцінка, балів
6,9	4,6	11,6	13,1	24,6	18,7	18,3	2,1	4,8
12,1	8,4	21,3	19,2	24,1	6,9	3,1	4,8	3,7
23,3	10,6	19,8	15,7	13,4	8,4	6,1	2,6	3,4
23,0	10,6	15,7	19,0	15,2	5,8	4,1	6,6	3,3
28,3	15,4	19,2	13,1	10,6	6,9	4,1	2,5	3,0
27,3	15,0	19,8	12,6	9,3	5,8	2,3	7,9	2,9
37,9	15,7	18,3	9,9	5,8	2,3	2,0	8,1	2,4
48,1	16,9	11,1	10,6	6,8	2,3	2,0	2,3	2,2

Скажіть, будь ласка, чи стикалися Ви протягом минулих пів року з якими-небудь необґрунтованими обмеженнями чи перешкодженнями з боку держави та її органів у веденні Вами підприємницької діяльності (в якості ФОПа)?

% від кількості респондентів, які відповіли на запитання

Скажіть, будь ласка, як саме держава протягом минулих пів року перешкождала веденню Вами підприємницької діяльності?

Можна назвати кілька варіантів відповіді

УКРАЇНА В ЦІЛОМУ

% від кількості респондентів, які стикалися протягом минулих пів року з необґрунтованими обмеженнями і перешкоджаннями з боку держави у веденні ними підприємницької діяльності

Як Ви ставитеся до таких ініціатив державної влади України?

Ініціативи влади України

Обов'язкове використання з 1 жовтня 2023 року усіма ФОПами другої – четвертої груп реєстраторів розрахункових операцій («касових апаратів»)

Скасування мораторію на проведення податкових перевірок

Запровадження польської моделі оподаткування фізичних осіб-підприємців (зокрема, збільшення податку на послуги, які надають фізичні особи – підприємці, до 20%)

Анонсування владою підняття втричі акцизу на автогаз в найближчі кілька місяців

% від кількості респондентів,
які відповіли на запитання

УКРАЇНА В ЦІЛОМУ

Повністю
позитивно

Скоріше
позитивно, ніж
негативно

Скоріше
негативно, ніж
позитивно

Повністю
негативно

Важко
відповісти

Різниця
«позитивно»
і «негативно»

12,6

24,5

24,1

32,7

6,1

-19,7

11,6

22,1

27,4

35,7

3,1

-29,4

3,8

15,0

25,3

35,5

20,3

-42,0

3,0

7,6

25,6

50,6

13,2

-65,6

Зараз я зачитаю Вам прізвища деяких українських політиків і представників влади.
Скажіть, будь ласка, стосовно кожного з них:
чи відомий Вам цей політик (представник влади)
і якщо так, то як Ви ставитеся до нього?

% від кількості респондентів,
 які відповіли на запитання

Володимир Зеленський (Президент України)

Сергій Марченко (Міністр фінансів України)

Денис Шмигаль (Прем'єр-міністр України)

Ніна Южаніна (народний депутат України)

Ярослав Железняк (народний депутат України;
 заступник Голови Комітету з питань фінансів,
 податкової та митної політики)

Ростислав Шурма (заступник керівника
 Офісу Президента України)

Тетяна Кірієнко (виконуюча обов'язки
 Голови Державної податкової служби України)

Сергій Звягінцев (виконуючий обов'язки
 Голови Державної митної служби України)

Данило Гетманцев (народний депутат України;
 Голова Комітету з питань фінансів, податкової та митної
 політики)

УКРАЇНА В ЦІЛОМУ

Нічого не знаю про нього (неї)	Повністю позитивно	Скоріше позитивно, ніж негативно	Скоріше негативно, ніж позитивно	Повністю негативно	Важко відповісти	Різниця «позитивно» і «негативно»
1,2	32,1	34,5	15,2	14,4	2,6	+37,0
55,7	4,5	15,5	12,2	7,6	4,5	+0,2
14,4	8,9	31,2	25,1	15,5	4,8	-0,5
73,6	4,1	6,9	5,0	8,9	1,5	-2,9
57,7	3,1	12,1	15,2	9,6	2,3	-9,6
67,6	1,7	5,1	6,4	16,5	2,6	-16,1
53,2	1,2	10,2	16	15,9	3,5	-20,5
51,6	1,5	6,8	15,2	21,7	3,3	-28,6
25,6	3,8	8,9	18,2	41,3	2,1	-46,8

Як Ви вважаєте, хто з представників державної влади України (якщо не враховувати Президента Володимира Зеленського) на теперішній час має найбільший реальний вплив на управління економікою України (в цілому)?

Назвіть, будь ласка, не більше трьох варіантів відповіді.

	УКРАЇНА В ЦІЛОМУ	
	% від кількості респондентів, які відповіли на запитання	% від кількості респондентів, які визначилися з відповіддю
Денис Шмигаль (Прем'єр-міністр України)	29,6	41,6
Данило Гетманцев (народний депутат України; Голова Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики)	23,1	32,5
Сергій Марченко (Міністр фінансів України)	11,7	16,5
Андрій Пишний (Голова Національного банку України)	10,6	14,9
Ростислав Шурма (заступник керівника Офісу Президента України)	5,5	7,7
Сергій Звягінцев (виконуючий обов'язки Голови Державної митної служби України)	5,0	7,0
Тетяна Кірієнко (виконуюча обов'язки Голови Державної податкової служби України)	4,6	6,5
Ярослав Железняк (народний депутат України; заступник Голови Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики)	3,8	5,3
Олександр Камишін (Міністр стратегічних галузей промисловості України)	3,8	5,3
Юлія Свириденко (Перший віце-прем'єр-міністр – міністр економіки України)	2,5	3,5
Ніна Южаніна (народний депутат України)	2,1	3,0
Ваш варіант(и)	11,2	15,8
Важко відповісти	28,9	X

Як Ви вважаєте, які представники «економічного блоку» державної влади своєю діяльністю найбільш негативно впливають на роботу та розвиток малого та середнього бізнесу?

Назвіть, будь ласка, не більше трьох таких представників влади

УКРАЇНА В ЦІЛОМУ

% від кількості респондентів,
які відповіли на запитання

% від кількості респондентів,
які визначилися з відповіддю

Данило Гетманцев (народний депутат України; Голова Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики)	39,5	57,2
Денис Шмигаль (Прем'єр-міністр України)	11,2	16,2
Тетяна Кірієнко (виконуюча обов'язки Голови Державної податкової служби України)	10,7	15,5
Сергій Звягінцев (виконуючий обов'язки Голови Державної митної служби України)	9,3	13,5
Ростислав Шурма (Заступник Керівника Офісу Президента України)	5,8	8,4
Андрій Пишний (Голова Національного банку України)	5,3	7,7
Ярослав Железняк (народний депутат України; заступник Голови Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики)	4,0	5,8
Сергій Марченко (Міністр фінансів України)	3,1	4,5
Олександр Камишін (Міністр стратегічних галузей промисловості України)	2,6	3,8
Ніна Южаніна (народний депутат України)	2,0	2,9
Юлія Свириденко (Перший віце-прем'єр-міністр – міністр економіки України)	1,5	2,2
Ваш варіант(и)	8,1	11,7
Жоден з них	6,9	10,0
Важко відповісти	30,9	X

**Як Ви очікуєте,
що буде з економічною ситуацією в Україні
протягом наступного року?**

Варіанти відповіді

УКРАЇНА В ЦІЛОМУ

Економічна ситуація значно покращиться

7,3

Економічна ситуація незначно покращиться

12,2

Економічна ситуація в цілому не зміниться

25,6

Економічна ситуація незначно погіршиться

33,7

Економічна ситуація значно погіршиться

16

Важко відповісти

5,1

% від кількості респондентів,
які відповіли на запитання

НАЦІОНАЛЬНЕ ОПИТУВАННЯ
ФІЗИЧНИХ-ОСІБ ПІДПРИЄМЦІВ

SOCIOPOLIS™

Social, Political & Market Research

office@sociopolis.ua

тел. +380 (44) 360-96-49

www.sociopolis.ua

